

Abstrakt

V teoretické části disertační práce je představen současný pohled na funkční (psychogenní) poruchy hybnosti (FPH) v platné mezinárodní klasifikaci nemocí (MKN-10) označované jako disociativní (konverzní) motorické poruchy, který v posledních dvou dekádách prošel výrazným vývojem. Jedná se o heterogenní skupinu onemocnění s tendencí k chronickému průběhu, která se vedle motorických příznaků projevují řadou komorbidních non-motorických příznaků (únava, bolest, úzkost, deprese, kognitivní obtíže aj.). Navzdory potenciální reverzibilitě mají tyto poruchy stále nepříznivou prognózu a jsou spojené s nízkou kvalitou života. Na základě dosavadního poznání patří mezi ústřední fenomény rozvoje a udržování FPH abnormality pozornostních procesů. Pozornostním procesům v kontextu komplexního kognitivního výkonu se věnovalo zatím pouze minimum studií, a to s rozporuplnými výsledky.

Disertační práce měla dva cíle. První z prezentovaných studií se zaměřila na vliv subjektivně hodnocených non-motorických symptomů včetně subjektivních kognitivních stížností a objektivně posuzovaných motorických příznaků na kvalitu života. Cílem druhé z prací bylo zkoumat kognitivní profil pacientů s FPH, včetně hodnocení validity výkonu, které je v tomto kontextu relevantní.

Výsledky studií potvrdily, že non-motorické symptomy mají významný dopad na kvalitu života pacientů s FPH. Významnými prediktory kvality života byly kognitivní stížnosti, úzkostnost, bolest a deprese, a nikoli tíže ani trvání motorických symptomů. Kognitivní profil pacientů s FPH byl charakterizován především oslabením pozornosti včetně rychlosti zpracování informací a zvýšenou intraindividuální variabilitou výkonu. Výsledky byly přítomny v kontextu validního testového výkonu a byly nezávislé na depresivní symptomatice.

Hodnocení subjektivních non-motorických symptomů i objektivní hodnocení kognitivního fungování by měly být součástí klinické praxe hodnocení stavu a návrhu

odpovídajících strategií léčby u pacientů s FPH. V diskusi jsou uvedeny implikace těchto výsledků pro výzkum a klinickou praxi.

Klíčová slova: funkční poruchy hybnosti, kognitivní funkce, pozornost, kvalita života, non-motorické symptomy